

OFTICA LULUTEI – Pe sefa DNA Laura Kovesi au apucat-o nevricalele la adresa politicianilor care vor sa schimbe Codurile penale: "Aceste modificari vor avea un efect devastator asupra anchetelor penale... S-ar putea sa nu mai ajungem niciodata la trimiterea in judecata... Se reglementeaza o noua forma a infractiunii de abuz in serviciu, doar pentru magistrati... Daca un astfel de text intra in vigoare, putem spune ca DNA-ul se inchide". Iata ce prevad, de fapt, amendamentele

Scris de Elena DUMITRACHE

Magistrati - Dna

Laura Codruta Kovesi este fiarta pe politicieni. La circa 24 de ore de la momentul la care au inceput sa circule in spatiul public amendamentele pe care PSD, ALDE, UDMR si PNL le-au depus la Codul penal si la Codul de procedura penala in vederea transpunerii Directivei UE 2016/343 a Parlamentului European si a Consiliului din 09.03.2016 privind consolidarea anumitor aspecte ale prezumtii de nevinovatie, **Directia Nationala Anticoruptie a dat publicitatii un comunicat de presa in care aduce critici propunerilor parlamentarilor. Pe langa comunicatul de presa publicat pe site-ul institutiei, sefa DNA a inceput turul de forta in media, pe la Digi24 si Realitatea Tv, pentru a-si face cunoscuta pozitia fata de modificarile propuse de parlamentari Codurilor penale.**

Laura Codruta Kovesi este fiarta pe politicieni. La circa 24 de ore de la momentul la care au inceput sa circule in spatiul public amendamentele pe care PSD, ALDE, UDMR si PNL le-au depus la Codul penal si la Codul de procedura penala in vederea transpunerii Directivei UE 2016/343 a Parlamentului European si a Consiliului din 09.03.2016 privind consolidarea anumitor aspecte ale prezumtii de nevinovatie, **Directia Nationala Anticoruptie a dat publicitatii un comunicat de presa in care aduce critici propunerilor parlamentarilor. Pe langa comunicatul de presa publicat pe site-ul institutiei, sefa DNA a inceput turul de forta in media, pe la Digi24 si Realitatea Tv, pentru a-si face cunoscuta pozitia fata de modificarile propuse de parlamentari Codurilor penale.**

Potrivit DNA si Laurei Kovesi, modificarile propuse de parlamentari vor avea "un efect devastator asupra

anchetelor penale", reclamandu-se ca "nu va mai exista vreun mod de a informa public cu privire la ceea ce se intampla in sistemul judiciar". La Digi24, sefa DNA a reclamat ca in cazul in care se vor aplica propunerile politicianilor, "s-ar putea sa nu mai ajungem niciodata la trimiterea in judecata, daca vom fi obligati ca persoanele anchetate sa fie anuntate inainte de orice fel de investigatii. Ce conturi mai poti sa verifici, ce investigatii mai poti sa faci, ce probe mai poti sa administrez, cand acea persoana stie ca tu vrei sa o investighezi pentru o anumita fapta? Daca un astfel de text intra in vigoare, putem spune ca DNA-ul se inchide", a conchis Kovesi.

Pe langa aceasta, in comunicatul institutiei pe care o conduce se sustine ca **"Directiva este folosita doar ca un pretext pentru a elimina capacitatea organelor de urmarire penala de a descoperi si de a dovedi infractiuni,** iar scopul acestor modificari nu are nicio legatura cu prezumtia de nevinovatie".

La o citire rapida a comunicatului putem constata ca, de fapt, **ingrijorarile principale ale anticoruptilor stau in posibilitatea de raspunde patrimonial pentru modul deficitar de realizare a dosarelor si riscul de a fi cercetati penal pentru abuz in serviciu, de a le fi restranse metodele si instrumentele de lucru pe care le folosesc in prezent, prin aceea ca nu li se va mai permite sa ia o proba obtinuta intr-un dosar pentru a o folosi intr-o alta cauza sau ca nu vor mai putea umbla prin conturile oricui, ca Voda prin loboda, doar prin simpla solicitare de acces la conturi, fara a exista vreun indiciu ca ar fi savarsit vreo fapta penala si altele asemenea.**

DNA sustine ca prin modificarea **articolului 542 din Codul de procedura penala, in forma propusa de UDMR, se va introduce "o raspundere obiectiva a magistratului",** lucru care ar reprezenta ca actiunea in regres nu va mai fi conditionata de dovedirea relei credinte sau a gravei neglijente. Va dati seama? Sa va puteti intrepta impotriva unui magistrat fara a astepta ani de zile pentru ca instanta sa dovedeasca evidenta?

DNA reclama ca prin **introducerea art. 542 alin. 11 in Codul de procedura penala "se reglementeaza o noua forma a infractiunii de abuz in serviciu, doar pentru magistrati" , ceea ce ar reprezenta "o discriminare evidenta fata de toate celelalte categorii sociale care sunt sanctionate doar daca actioneaza cu intentie si doar daca incalca prevederi dintr-o lege".**

Modificarea articolului 267 CPP, in forma propusa de PSD-ALDE, da alte batai de cap anticoruptilor, care sustin ca in noua forma, procurorii vor fi "privati de un instrument indispensabil in investigarea infractiunilor si anume accesul rapid la informatii pentru a putea actiona eficient pentru descoperirea faptelor". In realitate, in amendament nu se interzice nimic procurorilor, ci doar se propune interzicerea "organelor administratiei de stat sa furnizeze date si informatii din bazele electronice de date la care partile, expertii parte sau avocatii partilor nu au asigurat accesul, pentru garantarea principiului egalitatii de arme."

Prezentam in continuare comunicatul nr. 1182/VIII/3 al DNA din data de 14 decembrie 2017:

"Potrivit ordinii de zi a sedintei Comisiei Speciale Comune a Camerei Deputatilor si Senatului pentru sistematizarea, unificarea si asigurarea stabilitatii legislative in domeniul justitiei, in data de 14 decembrie 2017, au loc dezbateri privind propunerile de modificare si completare a dispozitiilor Codului de procedura Penala si Codului Penal prin raportare la transpunerea Directivei (UE) 2016/343 a Parlamentului European si a Consiliului din 09.03.2016 privind consolidarea anumitor aspecte ale prezumtiei de nevinovatie si a dreptului de a fi prezent la proces in cadrul procedurilor penale.

Aceste modificari vor avea un efect devastator asupra anchetelor penale, deoarece elimina instrumentele legale indispensabile prin care organele de ancheta pot investiga infractiunile.

In realitate toate garantiile pe care le implica Directiva (UE) 2016/343 a Parlamentului European si a Consiliului din 09.03.2016 sunt deja prevazute in legislatia interna.

Asadar, **Directiva este folosita doar ca un pretext pentru a elimina capacitatea organelor de urmarire penala de a descoperi si de a dovedi infractiuni, iar scopul acestor modificari nu are nicio legatura cu prezumtia de nevinovatie.**

Astfel,

- **Modificarea art. 307 alin. 2 Cod procedura penala** va obliga procurorii ca **imediat dupa inregistrarea unei sesizari care priveste o persoana determinata sa o anunte pe aceasta si sa ii permita sa asiste la actele efectuate**. In acest mod, nu vor mai putea fi administrate mijloace de proba care presupun confidentialitate, precum inregistrarile telefonice sau ambientale, perchezitii domiciliare sau informatice ori prinderi in flagrant;

- **Modificarea art. 83 Cod procedura penala** care da dreptul suspectului si inculpatului sa asiste la audierile martorilor **va ingreuna efectuarea urmaririi penale**, avand in vedere ca in numeroase situatii martorii vor fi intimidati de prezenta autorului infractiunii, mai ales in situatiile in care se afla in relatie de subordonare fata de acesta, cum se intampla in situatia infractiunilor de abuz in serviciu si coruptie. In prezent, legea da dreptul avocatului sa asiste la aceste audieri, garantie absolut suficienta pentru a dreptul la aparare al persoanei cercetate;

- Prin **modificarea art. 267 alin. 2 Cod procedura penala**, **procurorii vor fi privati de un instrument indispensabil in investigarea infractiunilor si anume accesul rapid la informatii pentru a putea actiona eficient pentru descoperirea faptelor**. Trebuie mentionat ca orice institutie este obligata sa comunice organelor de urmarire penala orice informatii necesare in cadrul unei anchete, iar prin accesul la bazele de date creste doar viteza de reactie pentru identificarea rapida a autorilor unei infractiuni. Nu poate fi conditionat accesul procurorului si al politistului la instrumente investigative de acordarea aceluiasi drept si autorilor infractiunilor. Dreptul la aparare presupune garantii pentru persoana cercetata, nu taierea instrumentelor la care are acces organul de urmarire penala, pentru a-l impiedica sa descopere infractiunile savarsite;

- **Modificarea art. 273 Cod procedura penala dezincrimineaza practic infractiunea de marturie mincinoasa**, cu efect inclusiv asupra tuturor cauzelor aflate pe rol avand ca obiect aceasta infractiune, prin aplicarea principiului legii penale mai favorabile. Va fi extrem de dificila, chiar imposibila aflarea adevarului, in conditiile in care martorii vor sti ca pot minti fara sa aiba nicio consecinta, avand impunitate; **(n.r. - In realitate, art 273 Cod procedura penala nu are nicio legatura cu marturia mincinoasa. El se refera la "Sumele cuvenite martorului, expertului si interpretului. Cheltuielile judiciare". Amendamentul vizeaza art. 273 din Codul penal, nu cel din Codul de procedura penala. Practic, profesionistii din DNA au confundat Codul penal cu cel de procedura penala)**

- **Modificarea art. 542 Cod procedura penala introduce o raspundere obiectiva a magistratului**, in toate situatiile, pentru ca actiunea in regres nu mai este conditionata de dovedirea relei credinte sau a gravei neglijente, asa cum este in reglementarea actuala;

- **Introducerea art. 542 alin. 11 Cod procedura penala reglementeaza o noua forma a infractiunii de abuz in serviciu, doar pentru magistrati** si incrimineaza inclusiv savarsirea faptei din culpa indiferent de natura obligatiei incalcate. Aceasta forma a infractiunii de abuz in serviciu reprezinta o discriminare evidenta fata de toate celelalte categorii sociale care sunt sanctionate doar daca actioneaza cu intentie si doar daca incalca prevederi dintr-o lege;

- **Prin modificarea art. 364 Cod procedura penala devine practic imposibila condamnarea in lipsa a unei persoane;**

- **Prin modificarea art. 335 Cod procedura penala, o solutie initiala de clasare nu va mai putea fi infirmata dupa 6 luni**, chiar daca ar aparea probe noi care ar dovedi ca persoana a savarsit in realitate infractiunea pentru care a fost cercetata. Exista numeroase situatii in care sunt descoperite noi mijloace de proba dupa dispunerea unei solutii de clasare in cauze care vizeaza infractiuni dintre cele mai grave, insa autorii acestor fapte nu vor mai putea fi trasi la raspundere penala;

- **Prin modificarea art. 223 alin.2 Cod procedura penala nu vor mai putea fi arestati preventiv autorii**

infractiunilor de coruptie, evaziune fiscala, spalare de bani, chiar daca lasarea lor in libertate ar prezenta pericol pentru ordinea publica. Mai mult, nu vor mai putea fi arestati preventiv autorii infractiunilor contra capacitatii de aparare a Romaniei, infractiuni de genocid, contra umanitatii si de razboi, daca comit aceste infractiuni fara violenta. Prin aceasta modificare se realizeaza o discriminare evidenta intre autorii acestor fapte si cei ai unor infractiuni mai putin grave (falsificare de moneda) si se poate da nastere unei stari de insecuritate in societate.

- **Modificarea art. 139 Cod procedura penala vor duce la eliminarea, dintre mijloacele de proba, a inregistrarilor realizate cu respectarea legii,** ceea ce va ingreuna dovedirea infractiunilor;

- **Modificarea art. 168 Cod procedura penala va duce la imposibilitatea de a folosi, intr-o alta cauza, rezultatele unei perchezitii informatice si va ingreuna dovedirea unor infractiuni, fara nici un argument obiectiv.** Nu se poate justifica excluderea unor probe care au fost administrate cu respectarea legii si in baza autorizatiei unui judecator;

- **Introducerea art.4 alin.3, 4 Cod procedura penala realizeaza o evidenta discriminare intre autorii unor infractiuni si dreptul publicului de a avea acces la informatii de interes public.** Aceste reglementari contravin jurisprudentei constante a Curtii Europene a Drepturilor Omului (CEDO), Recomandarii (2003) 13 a Comitetului Ministrilor al Consiliului Europei, Rezolutiei nr.428/1970 adoptata de Adunarea Parlamentara a Consiliului Europei privind obligatia statelor de a asigura accesul oricarei persoane interesate si mass-media la informatii de interes public. Cercetarile efectuate in cauze de coruptie, spalare de bani, evaziune fiscala, cauze de violenta etc reprezinta informatii de interes public, asa incat, restrictia echivaleaza cu incalcarea dreptului publicului de a avea acces la informatii publice."

Iata cum arata amendamentele criticate de DNA, ce urmeaza sa fie dezbatute in Comisia speciala din Parlament luni, 18 decembrie 2017 :

Amendament PSD-ALDE:

"La **art. 4**, dupa alineatul (2) se introduc doua noi alineate, alin. (3) si (4) cu urmatorul cuprins:

"(3) *In cursul urmaririi penale si al judecarii cauzei in procedura de camera preliminara sunt interzise comunicările publice, declaratiile publice precum si furnizarea de alte informatii, direct sau indirect, provenind de la autoritati publice sau orice alte persoane fizice sau juridice referitoare la faptele si persoanele ce fac obiectul acestor proceduri. Incalcarea acestei obligatii reprezinta infractiune si se pedepseste, potrivit legii penale.*

(4) *In cursul procesului penal este interzisa prezentarea publica a persoanelor suspectate de savarsirea unor infractiuni purtand catuse sau alte mijloace de imobilizare sau afectate de alte modalitati de natura a induce in perceptia publica ca acestea ar fi vinovate de savarsirea unor infractiuni".*

Amendament PSD-ALDE:

La **art. 83**, dupa litera b) se introduc doua noi litere, literele b1) si b2), cu urmatorul cuprins (privitor la drepturile inculpatului):

"b1) *dreptul sa participe la audierea oricarei persoane de catre judecatorul de drepturi si libertati, sa formuleze plangeri, cereri, memorii si obiectiuni;*

b2) *poate solicita sa fie incunostintat de data si ora efectuarii actului de urmarire penala ori a audierii realizate de judecatorul de drepturi si libertati. Incunostintarea se face prin notificare telefonica, fax, e-mail sau prin alte asemenea mijloace, incheindu-se in acest sens un proces-verbal. Absenta sa nu impiedica efectuarea actului."*

Amendament PNL (autori: Alina Gorghiu si Daniel Fenechiu)

Art. 88 alin. (1):

„Avocatul asista sau reprezinta, in procesul penal, partile ori subiectii procesuali principali, in conditiile legii. Avocatul poate asista martorii chemati de organele judiciare, iar acestia au dreptul sa se consulte cu avocatul atat inainte, cat si in timpul audierii”.

Amendament PSD-ALDE:

Art. 97, lit. e) a alin. (2) se modifica si va avea urmatorul cuprins (definirea mijloacelor de proba)

”e) inscrisuri, rapoarte de expertiza, procese-verbale, fotografii, mijloace materiale de proba;”. Din definitie este eliminat raportul de constatare ca mijloc de proba. In plus, se abroga alineatul care ofera posibilitatea procurorilor sa utilizeze “orice alt mijloc de proba care nu este interzis prin lege.”

Amendament PNL (autori: Alina Gorghiu si Daniel Fenechiu):

Art. 103 alin. (3): *„Hotararea de condamnare, de renuntare la aplicarea pedepsei sau de amanare a aplicarii pedepsei nu se poate intemeia in masura determinanta pe declaratiile investigatorilor, ale colaboratorilor, ale denuntatorilor ori ale martorilor protejati sau ale altor persoane care au obtinut nepedepsirea sau reducerea pedepsei in schimbul declaratiilor date”.*

Amendament PSD-ALDE:

Art. 139, alineatul (3) se modifica si va avea urmatorul cuprins: *„(3) Inregistrările prevazute in prezentul capitol, efectuate de parti, constituie mijloace de proba cand privesc propriile convorbiri sau comunicari pe care le-au purtat cu tertii”.*

Amendament PSD-ALDE:

La **art. 168**, dupa alineatul (15) se introduce un nou alineat, alineatul (151) cu urmatorul cuprins: *„(151) Datele obtinute dintr-un sistem informatic sau dintr-un sistem de stocare a datelor informatice care nu au legatura cu infractiunea pentru care se efectueaza urmarirea penala si pentru care a fost autorizata perchezitia in acea cauza se sterg definitiv din copiile efectuate in baza alin. (9) si nu pot fi folosite in alte cauze penale si pentru dovedirea altor fapte.”*

Amendament PSD-ALDE:

Art. 223, alineatul (2) se modifica si va avea urmatorul cuprins:

„(2) Masura arestarii preventive a inculpatului poate fi luata si daca din probe rezulta suspiciunea rezonabila ca acesta a savarsit o infractiune intentionata contra vietii, o infractiune prin care s-a cauzat vatamarea corporala sau moartea unei persoane, o infractiune contra securitatii nationale prevazuta de Codul penal si alte legi speciale, o infractiune de trafic de stupefiante, trafic de arme, trafic de persoane, de terorism si care vizeaza acte de terorism, falsificare de monede ori alte valori, santaj, viol, lipsire de libertate, ultraj, ultraj judiciar sau o alta infractiune comisa cu violenta si, cumulativ, pe baza evaluarii gravitatii faptei, a modului si a circumstantelor de comitere a acesteia, a anturajului si a mediului din care acesta provine, a antecedentelor penale si a altor imprejurari privitoare la persoana acestuia, se constata ca privarea sa de libertate este absolut necesara pentru inlaturarea unei stari de pericol concret pentru ordinea publica”.

Amendament PSD-ALDE:

Art. 267, alin. (2) se modifica si va avea urmatorul cuprins: "(2) Organele administratiei de stat care detin baze electronice de date sunt obligate sa colaboreze cu procurorul sau cu instanta de judecata in vederea asigurarii accesului direct al acestora la informatiile existente in bazele electronice de date, in scopul comunicarii actelor de procedura sau a aducerii cu mandat la desfasurarea procedurilor, in conditiile legii. Este interzis organelor administratiei de stat sa furnizeze date si informatii din bazele electronice de date la care partile, expertii parte sau avocatii partilor nu au asigurat accesul, pentru garantarea principiului egalitatii de arme."

Amendament PSD-ALDE:

La **art. 273**, dupa alin. (3) se introduce un nou alineat, alin. (4), cu urmatorul cuprins: "(4) Nu constituie infractiune refuzul de a face declaratii prin care persoana se auto-incrimineaza, refuzul de a declara in sensul solicitat de organele judiciare, modificarea declaratiei care a fost data prin exercitarea unor presiuni de orice fel asupra martorului si nici simpla divergenta de marturie in cadrul unui proces, daca nu exista probe directe din care sa rezulte caracterul mincinos si de rea-credinta, al acestora".

Amendament PSD-ALDE:

Art. 307 alin. (2) se modifica si va avea urmatorul cuprins:

"Atunci cand sunt indeplinite conditiile prevazute de art. 305 alin. (1) si persoana fata de care exista banuiala rezonabila este cunoscuta, organul de urmarire penala va aduce la cunostinta, de indata, calitatea de suspect, sub sanctiunea nulitatii absolute a tuturor actelor de urmarire penala efectuate cu incalcarea acestei prevederi fata de aceasta dupa aflarea indentitatii persoanei".

Amendament PSD-ALDE:

La **art. 335**, alin. (1) se modifica si va avea urmatorul cuprins:

"(1) Daca procurorul ierarhic superior celui care a dispus solutia constata ca au aparut fapte sau imprejurari noi din care rezulta ca a disparut imprejurarea pe care se intemeia clasarea ulterior, dar nu mai tarziu de 6 luni de la data la care a luat cunostinta de aparitia faptei sau imprejurarii noi, infirma ordonanta si dispune redeschiderea urmaririi penale. Dispozitiile art. 317 se aplica in mod corespunzator. Redeschiderea este supusa confirmarii, potrivit alin. (4)."

Amendament UDMR:

La **art. 364**, dupa alineatul (6) se introduc doua noi alineate, alin. (7) si (8), cu urmatorul cuprins:

„(7) Persoana poate fi condamnata in lipsa numai daca a fost citata legal pentru fiecare faza a judecatii sau a intrat prin alte mijloace oficiale in posesia unor informatii cu privire la locul si data procesului, a fost informata despre posibilitatea pronuntarii unei hotarari in lipsa, precum si daca a fost reprezentata de un avocat ales sau desemnat din oficiu si a beneficiat de aparare corespunzatoare in cadrul procesului.

(8) Procedura de punere in executare a unei hotarari definitive pronuntate in lipsa inculpatului poate fi declansata numai daca i s-a comunicat hotararea si numai dupa ce a fost informat in mod expres cu privire la dreptul la o noua procedura de judecata sau la o cale de atac, la care are dreptul sa se prezinte si care permite o noua stabilire a fondului cauzei, inclusiv examinarea unor probe noi care pot conduce la schimbarea hotararii initiale, respectiv daca persoana in cauza declara in mod expres ca nu contesta decizia sau nu solicita o noua procedura de judecata ori nu introduce o cale de extraordinara de atac in termen de 30 de zile de la primirea informatiei legate de hotarare."

Amendament UDMR:

La **art. 542** dupa aliniatul (1) se introduce un nou alin. (11), cu urmatorul cuprins:

„(11) Fapta persoanei care cu rea-credinta sau grava neglijenta a comis una din actiunile care au condus la situatia generatoare de daune constituie abuz in serviciu si se pedepseste conform art. 297. alin. (1).”

Amendament PSD-ALDE:

La **art. 283** alineatele (1) si (2) se modifica si va avea urmatorul cuprins:

”(1) Fapta de a pune in miscare actiunea penala, de a lua o masura preventiva neprivativa de libertate ori de a trimite in judecata o persoana, stiind sau acceptand ca este nevinovata, se pedepseste cu inchisoarea de la 1 an la 3 ani si interzicerea exercitarii dreptului de a ocupa o functie publica.”

(2) Retinerea sau arestarea ori condamnarea unei persoane, stiind sau acceptand ca este nevinovata, se pedepseste cu inchisoarea de la 3 la 10 ani si interzicerea exercitarii dreptului de a ocupa o functie publica.”